

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โดยทั่วไปการดำรงชีวิตในปัจจุบัน ต้องเผชิญกับปัญหาหลายชนิดต่าง ๆ มากมาย รวมทั้งผลกระทบจากสิ่งมีพิษที่สะสมอยู่ในร่างกายโดยที่ไม่ทันรู้ตัว การหลบซ่อนของอาการบางอย่าง ที่ยังไม่แสดงออกมาให้เห็น เมื่อทราบก็สายเกินกว่าที่จะแก้ไขเสียแล้ว แล้วจะดูแลตัวเองได้อย่างไร เพื่อให้รอดพ้นจากอันตรายเหล่านี้

ปัจจัยหลักที่ทำให้ร่างกายมีความสมบูรณ์แข็งแรงอยู่ที่โภชนาการที่ดี การดำเนินชีวิตที่เหมาะสม การหลีกเลี่ยงอบายมุข และการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ แต่เชื่อว่าทุกคนสามารถจะทำเรื่องเหล่านี้ได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และต่อเนื่องตลอดอายุขัย การตรวจสุขภาพเพื่อดูแลสุขภาพความสมบูรณ์ของร่างกาย ค้นหาความผิดปกติที่ส่งสัญญาณเตือนเจ้าของร่างกาย เพื่อจะได้กระตุ้นเตือนให้ดูแลรักษา และป้องกันตนเองเสียก่อนที่จะเป็นโรค ช่วยลดปัญหาที่นำไปสู่การสูญเสียทั้งทางด้านสุขอนามัย และทางด้านเศรษฐกิจในผู้ที่มีปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ก็เป็นกลุ่มที่จำเป็นต้องตรวจสุขภาพ ซึ่งปัจจัยเสี่ยงนั้นก็มิใช่มีอยู่หลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นการสูบบุหรี่จัด การดื่มสุรา ต้องทำงานในสภาพแวดล้อมที่ผิดไปจากปกติ อาทิ ในโรงงานอุตสาหกรรมที่มีเสียงดัง มีฝุ่นควัน และยิ่งจำเป็นมากหากอยู่ในครอบครัวซึ่งมีคนเป็นโรคที่สามารถสืบทอดทางพันธุกรรมยิ่งในปัจจุบันที่นิสัยการบริโภคของคนไทยเปลี่ยนแปลงไปมาก การกินอาหารตามใจปาก ไขมันสูง โอกาสที่จะเกิดไขมันในเส้นเลือด โคเลสเตอรอลสูง หรือโรคอื่น ๆ อันเกี่ยวเนื่อง จึงพบได้ตั้งแต่วัยหนุ่มสาว หลายรายที่พบว่าเกิดเส้นเลือดตีบในสมองและหัวใจขณะที่วัยยังไม่สูงนัก และเมื่ออายุมากขึ้น ความเสื่อมก็ยิ่งมาก เห็นได้จากการประกันชีวิตที่คนอายุมากจะเสียเบี้ยประกันแพง คนอายุมากจึงมีความเสี่ยงในการเกิดโรคต่าง ๆ มากกว่าเดิมโดยปกติ หากไม่มีอาการเจ็บไข้ได้ป่วย เราทุกคนควรได้รับการตรวจสุขภาพอย่างน้อยปีละครั้ง

โดยรายละเอียดของการตรวจจะแตกต่างกันไปในแต่ละช่วงอายุ และปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคต่าง ๆ โดยพิจารณาจากประวัติของบุคคลในครอบครัว โดยเฉพาะโรคที่มีความชัดเจนในเรื่องของการถ่ายทอดทางกรรมพันธุ์ อาการผิดปกติของแต่ละบุคคลที่สังเกตเห็น หรือสงสัยความผิดปกติที่เคยตรวจพบในอดีต ลักษณะการดำเนินชีวิตที่อาจจะเป็นปัจจัยการเกิดโรคต่าง ๆ ได้ เช่น การใช้สารเสพติด ความเครียด การสูบบุหรี่ เป็นต้น

ปัญหาที่พบของหน่วยงานหรือองค์กรทั่วไป คือ ผู้ใช้ยังขาดความรู้และความเข้าใจทางด้านสุขภาพอยู่มาก ส่วนใหญ่ก็จะไม่ไปตรวจตามที่องค์กรหรือบริษัทกำหนด บางแห่งก็ไม่มีประวัติการไปตรวจสุขภาพของพนักงาน โดยบางหน่วยงานต้นสังกัดที่เป็นหน่วยงานราชการ ก็ไม่มีระเบียบหรือข้อบังคับให้ คนในหน่วยงานของตนต้องไปตรวจและนำผลมาแสดงด้วย ทำให้ประชาชนที่ละเลยต่อการตรวจสุขภาพประจำปี มีโอกาสเสี่ยงต่อโรคร้ายแรง เสียค่าใช้จ่ายมากมายสำหรับการรักษาและถ้าสายเกินไปจนภาวะโรครุนแรงในระยะสุดท้ายโดยไม่รู้ตัวจนหมดทางแก้ไข องค์กรต้องสูญเสียทรัพยากรบุคคลที่มีความสามารถไปหลายท่าน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เพื่อพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับการตรวจสุขภาพประจำปีเป็นหมู่คณะ
2. เพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลจัดเก็บข้อมูลการตรวจสุขภาพแต่ละปีเป็นหมู่คณะ
3. เพื่อพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้กับโรงพยาบาลธรรมศาสตร์ เฉลิมพระเกียรติ
4. ลดขั้นตอนการบันทึกข้อมูลและสามารถสรุปผลในภาพรวมของของผู้รับบริการได้
5. เพิ่มทางเลือกในการค้นหาข้อมูลที่ต้องการเปรียบเทียบได้

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับการตรวจสอบสุขภาพประจำปี ที่หน่วยตรวจสอบสุขภาพ งานประกันคุณภาพ ของโรงพยาบาลธรรมศาสตร์ เฉลิมพระเกียรติ เฉพาะที่มารับบริการ การตรวจเป็นหมู่คณะ ระหว่างเดือนกรกฎาคม-กันยายน พ.ศ. 2551

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. รายการในการตรวจสอบสุขภาพประจำปี ได้กำหนดไว้เป็นระเบียบโดยกระทรวง-การคลัง
2. รายการตรวจที่ปรากฏในงานวิจัยนี้เป็นของ โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิม-พระเกียรติ
3. รหัสผู้ป่วยและข้อมูลผลจากการตรวจสอบสุขภาพประจำปีเป็นหมู่คณะจากโปรแกรม มิใช่เป็นอาการของผู้ป่วยอย่างแท้จริง ไม่สามารถใช้เป็นหลักฐานทางกฎหมาย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ (computer program) คือ กลุ่มชุดคำสั่งที่จะประมวลผล ข้อมูลเพื่อให้เกิดปัญหาและทำงานได้อย่างที่ต้องการ โดยคำสั่งซึ่งได้ถูกออกแบบและเขียนคำสั่งโดยโปรแกรมเมอร์ให้ทำงานตามขั้นตอนที่กำหนดไว้
2. XML (Extensible Markup Language) หมายถึง ภาษาคอมพิวเตอร์ที่ถูก ออกแบบมาเพื่อรองรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันท่ามกลางมาตรฐานที่แตกต่าง กันของภาษาคอมพิวเตอร์โดยไม่ได้เน้นการแสดงผลหรือควบคุมการทำงานช่วยเสริม ประสิทธิภาพการทำงานและเทคโนโลยีเว็บในปัจจุบัน

3. สุขภาพ ตามความหมายใน พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542, หน้า 2503) คือ ภาวะแห่งความสมบูรณ์ของร่างกายและจิตใจ รวมถึงการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมด้วยดี มิใช่แต่ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บและความทุพพลภาพเท่านั้น
4. เลขที่ตรวจสุขภาพ หมายถึง ลำดับที่ของผู้รับบริการตรวจร่างกาย (check up) ในแต่ละครั้ง
5. HN (Hospital Number) หมายถึง หมายเลขประจำตัวผู้ป่วยหรือผู้มาใช้บริการที่โรงพยาบาลออกให้โดยงานเวชระเบียนผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาล
6. AN (Admit Number) หมายถึง หมายเลขประจำตัวผู้ป่วยในซึ่งออกให้โดยหน่วยลงทะเบียนรับผู้ป่วยใน (admission center)
7. VN (Visit Number) หมายถึง หมายเลขผู้รับบริการของผู้ใช้บริการหรือผู้ป่วยในแต่ละวันของโรงพยาบาล
8. XN (X-ray Number) หมายถึง หมายเลขผู้รับการตรวจเอกซเรย์ ของแผ่นก X-ray
9. ICNP (International Classification for Nursing Practice) หมายถึง การจำแนกการปฏิบัติการพยาบาลในระดับสากล เป็นการผสมผสานคำสำหรับการปฏิบัติพยาบาลที่จะเอื้อให้เกิดคำ crossmap คำต่าง ๆ ทางการพยาบาลในทุกระดับจำแนกที่มีอยู่และคำท้องถิ่น
10. mg/dl หมายถึง หน่วยวัดผลการตรวจจากห้องปฏิบัติการเป็น มิลลิกรัมต่อเดซิลิตร
11. U/L หมายถึง หน่วยวัดผลการตรวจ จำนวนหน่วยต่อลิตร ซึ่ง 1 ซีซี. = 100 หน่วย และ 1000 ซีซี = 1 ลิตร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. มีโปรแกรมคอมพิวเตอร์เก็บผลการตรวจสุขภาพแต่ละปีเป็นหมู่คณะ
2. มีระบบฐานข้อมูลจัดเก็บผลการตรวจสุขภาพแต่ละปีเป็นหมู่คณะ
3. มีระบบการค้นหาข้อมูลของผู้รับบริการนำมาเปรียบเทียบแต่ละปีได้
4. ลดขั้นตอนการบันทึกข้อมูลของเจ้าหน้าที่งานตรวจสุขภาพ